

ASSOCIACIÓ
CATALANA DE
VEXIL·LOLOGIA

ACV

Època 3. Núm 5 · 2025

Vexil·la Catalana

Notícies, Articles, Novetats catalanes i Vexi-notícies

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

‘El perquè de tot plegat’

Aquest butlletí havia d’haver sortit fa un any. Per què? Doncs perquè la vida ens ocupa i cal temps per a escriure, pensar i imaginar articles...

Però bé, som aquí! Que el gaudiu, que us interessi, i si algú de vosaltres, gent del món, vol col·laborar amb un article, unes imatges comentades o alguna cosa que creieu que pot interessar als vexil·lòlegs d’aquí o d’allà, no dubteu, estarem encantats que publicar-ho!

Fins a sempre gent!

Anna Galan

English translation

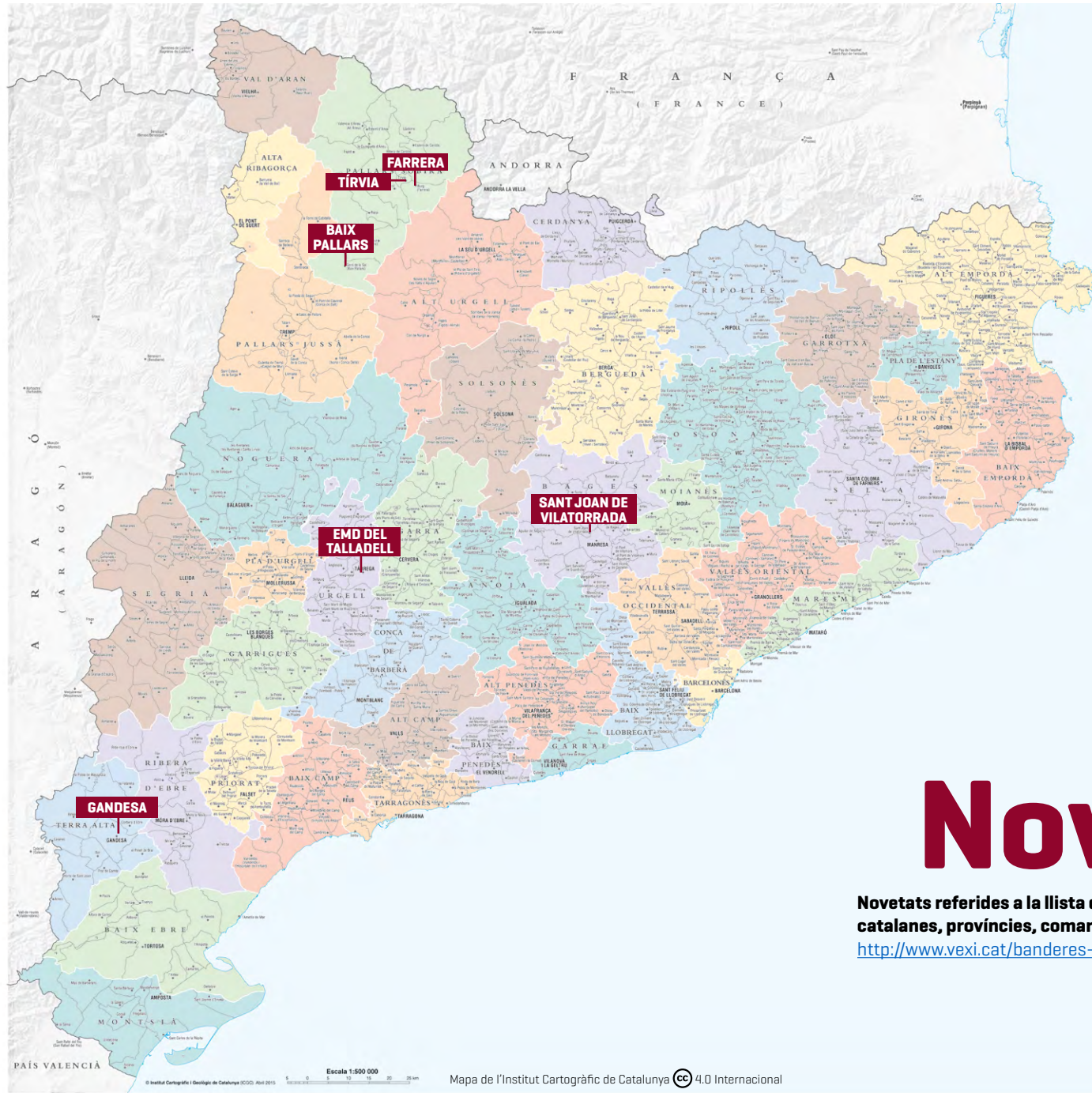
Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Novetats

Novetats referides a la llista de banderes de les entitats territorials catalanes, províncies, comarques, municipis i EMDs de la web de l'ACV.
<http://www.vexi.cat/banderes-catalanes/territorials/>

Sebastià Herreros · ACV

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Municipi de BAIX PALLARS

Àmbit territorial: Lleida

Comarca: Pallars Sobirà

<https://baixpallars.ddl.net>

Bandera

Aprovació municipal: 07.02.2023

Aprovació Generalitat: 12.04.2023

DOGC, núm. 8897 - 18.04.2023

RESOLUCIÓ PRE/1272/2023, de 12 d'abril, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Baix Pallars. «Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, quarterada en aspa, amb el triangle superior de color blau clar; l'inferior, vermell; el de l'asta, ataronjat, i el del vol, verd fosc; amb una aspa plena blanca de braços de gruix 1/8 de l'alçària del drap.»

<https://www.idescat.cat/emex/?id=250390>

<https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/baix-pallars>

<https://sites.google.com/site/escutsibanderes/municipis/pallars-sobira/baix-pallars>

Escut

Aprovació Generalitat: 04.07.2022

DOGC, núm. 8704 - 07.07.2022

RESOLUCIÓ PRE/2114/2022, de 4 de juliol, per la qual es dona conformitat a la modificació de l'escut heràldic del municipi de Baix Pallars

Blasonament:

«Escut caironat quarterat en sautor: al 1r, d'atzur, un gerro d'argent sobremuntat d'una corona antiga d'or; al 2n, d'ataronjat, una ferradura d'argent amb 8 claveres sobremuntada d'una creu grega patent també d'argent; al 3r, de sinople, un mont de tres cims d'argent movent de la punta carregat de dos pals flamejats d'atzur; al 4t, de gules, un estany d'argent i d'atzur acompanyat a la punta de tres pales d'or posades en banda. Per timbre una corona mural de vila.»

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Municipi de **FARRERA**

Àmbit territorial: Lleida

Comarca: Pallars Sobirà

<https://ajuntamentfarrera.cat>

<https://www.idescat.cat/emex/?id=250899>

<https://www.encyclopedia.cat/gran-encyclopedia-catalana/farrera-0>

<https://sites.google.com/site/escutsibanderes/municipis/pallars-sobira/farrera>

Bandera

Aprovació municipal: 17.06.2022

Aprovació Generalitat: 12.04.2023

DOGC, núm. 8897 - 18.04.2023

RESOLUCIÓ PRE/1270/2023, de 12 d'abril, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Farrera. «Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, vermella, amb la ferradura blanca amb sis claveres vermelles de l'escut al centre, d'alçària 1/2 de la del drap i disposada a 1/10 de la vora superior; amb dos triangles rectangles de color verd fosc iguals i encarats, situats a la vora inferior del drap i amb els catets menors a la vora de l'asta i del vol, d'alçada 1/2 de la del drap, i els catets majors, de llargària 1/2 de la del drap; i amb un xebro revessat blanc amb el cim al centre de la vora inferior de gruix 1/6 de l'alçada del drap, juxtaposat als triangles.»

Escut

Aprovació Generalitat: 28.04.2022

DOGC, núm. 8704 - 04.05.2022

RESOLUCIÓ PRE/1270/2022, de 28 d'abril, per la qual es dona conformitat a la modificació de l'escut heràldic del municipi de Farrera.

Blassonament:

«Escut caironat: de gules, una vall de sinople rivetada d'argent carregada de tres palles d'or posades en banda, sobremuntada d'una ferradura d'argent amb sis claveres. Per timbre, una corona mural de poble.»

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

EMD del TALLADELL

Àmbit territorial: Lleida

Comarca: Urgell

Municipi: Tàrrega

<https://www.talladell.cat>

<https://www.idescat.cat/cercador/?q=Talladell#gsc.tab=0&gsc.q=Talladell#gsc.page=1>

<https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/el-talladell>

<https://sites.google.com/site/escutsibanderes/municipis/urgell/tarrega/am-talladell>

Bandera

Aprovació municipal: 17.06.2022

Aprovació Generalitat: 12.04.2023

DOGC, núm. 7843 - 29.03.2019

RESOLUCIÓ PRE/1270/2023, de 12 d'abril, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Farrera.

«Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, blanca, sobre el primer i segon terços horitzontals, la clau negra de l'escut posada en faixa, d'alçària 1/10 de la del drap i amplària 5/19 de la llargària del mateix drap, sobremuntada d'una rodella vermella carregada amb una creu de Malta blanca, d'alçària i d'amplària 5/19 de la llargària del mateix drap; el terç horitzontal inferior groc amb quatre pals vermells, equidistants entre ells, cadascun d'un gruix de 2/23 de la llargària del drap; i amb un pal blanc de gruix 2/9 de la llargària del drap, a la vora del vol.

Escut

Aprovació Generalitat: 12.01.2018

DOGC, núm. 7540 - 22.01.2018

RESOLUCIÓ GAH/44/2018, de 12 de GENER, per la qual es dona conformitat a l'adopció de l'escut heràldic de l'Entitat Municipal Descentralitzada del Talladell.

Blasonament:

«Escut caironat: d'argent, una rodella de gules amb una creu de Malta d'argent, acompanyada a la punta d'una clau de sable en faixa; el peu d'or amb quatre pals de gules.»

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

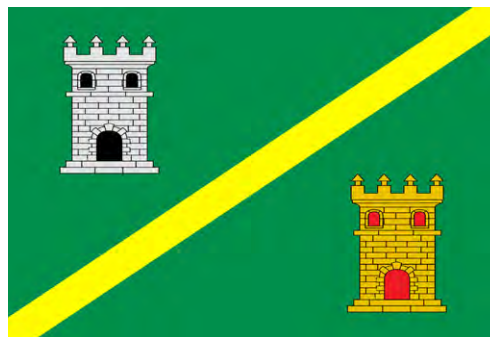
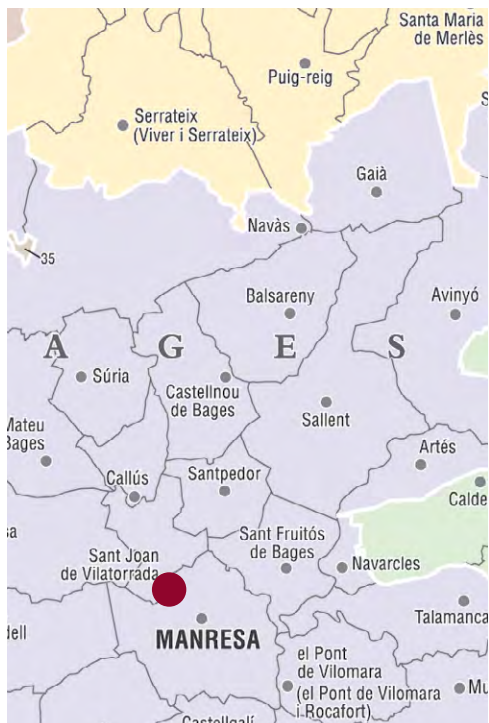
Associacions

Municipi de SANT JOAN DE VILATORRADA

Àmbit territorial: Barcelona

Comarca: Bages

<https://www.santjoanvilatorrada.cat>

Bandera

Aprovació municipal: 26.5.2022

Aprovació Generalitat: 8.5.2023

DOGC, núm. 8914 - 12.5.2023

RESOLUCIÓ PRE/1594/2023, de 8 de maig, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Sant Joan de Vilatorrada.

«Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, verda fosca, amb una barra groga de gruix 1/10 de l'alçària del drap i amb les dues torres de l'escut, cadascuna d'alçària 5/12 de la del drap i amplària 1/5 de la llargària del mateix drap; la torre blanca de porta i finestres negres posada a 1/12 de l'alçària del drap de la vora superior i a 1/9 de la llargària del mateix drap de la vora de l'asta, la torre groga de porta i finestres vermelles posada a 1/12 de l'alçària del drap de la vora inferior i a 1/9 de la llargària del mateix drap de la vora del vol.»

Escut

Aprovació Generalitat: 9.2.1984

DOGC, núm. 433 - 11.5.1984

DECRET 59/1984, de 9 de febrer, per la qual s'autoritza a l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada per adoptar el seu escut heràldic municipal.

Blasonament:

«Escut caironat: de sinople, 2 torres, la de la dreta d'or tancada de gules, i la de la sinistra d'argent tancada de sable, acompanyades en cap d'una corona reial d'or ressaltant sobre un ceptre també d'or posat en barra. Per timbre, una corona mural de poble.»

<https://www.idescat.cat/emex/?id=082188>

<https://www.encyclopedia.cat/gran-encyclopedia-catalana/sant-joan-de-vilatorrada>

<https://sites.google.com/site/escutsibanderes/municipis/bages/sant-joan-de-vilatorrada>

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

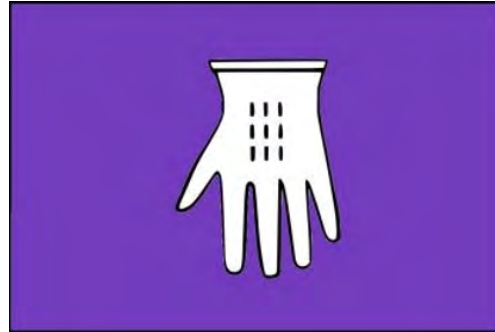
Associacions

Municipi de GANDESA

Àmbit territorial: Tarragona

Comarca: Terra Alta

<https://www.gandesa.cat>

Bandera

Aprovació municipal: 26.07.2023

Aprovació Generalitat: 1.8.2023

DOGC, núm. 8970 – 1.8.2023

RESOLUCIÓ PRE/2771/2023, de 26 de juliol, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Gandesa.

«Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, porpra, amb el guant blanc esquerre, contrapalmellat i revessat de l'escut, centrat sobre el drap, d'alçària 2/3 de la del drap i llargària 1/3 del'amplària del mateix drap.»

Escut

Aprovació: 20.12.2021

Gandesa disposa d'un escut oficialitzat per la Generalitat de Catalunya que té el blasonament següent:

«Escut caironat: de porpra, un guant sinistre, contrapalmellat i revessat d'argent. Per timbre, una corona mural de ciutat.»

Aquest escut fou aprovat pel Departament de la Presidència el 20 de desembre de 2021 i publicat al DOGC 8573 de 29 de desembre de 2021.

<https://www.idescat.cat/emex/?id=430640>

<https://www.encyclopedia.cat/gran-encyclopedia-catalana/gandesa>

<https://sites.google.com/site/escutsibanderes/municipis/terra-alta/gandesa>

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Municipi de TÍRVIA

Àmbit territorial: Lleida

Comarca: Pallars Sobirà

<https://tirvia.ddl.net>

Bandera

Aprovació municipal: 14.12.2023

Aprovació Generalitat: 12.8.2024

DOGC, núm. 9242 – 5.9.2024

RESOLUCIÓ PRE/3193/2024, de 12 d'agost, per la qual es dona conformitat a l'adopció de la bandera del municipi de Tírvia

Descripció:

«Bandera apaïsada, de proporcions dos d'alt per tres de llarg, de color blau clar, amb una estrella groga de sis puntes, de 5/6 de l'alçada del drap, al centre, sobreposada a una altra de les mateixes dimensions i girada 90°, de manera que formin una estrella de dotze puntes, i carregada amb un cercle blau clar circumscrit a l'interior dels angles obtusos de l'estrella a l'interior del qual hi ha una lluneta minvant blanca separada 1/60 de la circumferència del cercle.»

Escut

Aprovació Generalitat: 7.6.2024

DOGC, núm. 9183 – 13.6.2024

RESOLUCIÓ PRE/2100/2024, de 7 de juny, per la qual es dona conformitat a la modificació de l'escut heràldic del municipi de Tírvia

Blasonament:

«Escut caironat: d'atzur, una lluneta minvant figurada d'argent acompanyada de vint-i-quatre estrelles d'or posades en orla. Per timbre, una corona mural de vila.»

<https://www.idescat.cat/emex/?id=252213>

<https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/tirvia>

<https://sites.google.com/site/escutsibanderes/municipis/pallars-sobira/tirvia>

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Discussió: la bandera de Menorca

**Escut centrat o al pal?
Personalment, crec que la
bandera correcta hauria de
ser la que té l'escut centrat,
que seria la forma més
consonant amb la manera en
què es col·loquen els escuts
en la tradició vexil·lològica i
heràldica catalana**

Benvolguts,

Escric aquest article de discussió perquè tinc dubtes sobre el model de bandera de Menorca que hauria d'aparèixer a la Viquipèdia [https://ca.wikipedia.org/wiki/Discussió:Bandera_de_Menorca].

El problema és que, bàsicament, hi ha dues versions que s'empren de manera regular a l'illa: una amb l'escut centrat i l'altra amb l'escut més a prop del costat del màstil, emulant la disposició de l'escut a la bandera d'Espanya. Personalment, crec que la bandera correcta hauria de ser la que té l'escut centrat, que seria la forma més consonant amb la manera en què es col·loquen els escuts en la tradició vexil·lològica i heràldica catalana. En són d'exemple la bandera de l'Aragó (si més no, la versió descrita al seu Estatut), la de Girona, Lleida, etc.

El problema és que a l'acord del Consell Insular de Menorca pel qual s'oficialitzà la bandera, el 1983, no es diu on haurà d'anar l'escut. Això no obstant, crec que és prou significatiu que a la portada del llibret que edità el mateix Consell s'hi dibuixà la bandera amb l'escut centrat.

A través de l'X de l'ACV ens va demanar col·laboració. I la nostra resposta va ser:

L'actual bandera de Menorca va ser aprovada el 14 de novembre de 1983 en sessió ordinària del Ple del Consell Insular de Menorca. El text aprovat està publicat al fulletó *La bandera de l'illa de Menorca* [Consell Insular de Menorca: *La bandera de l'illa de Menorca*. Edita: Consell Insular de Menorca. 1984. Imp. Ed. Menorca, S.A. 48 pàg].

A les pàgines 12 i 13 ens explica:

- 1) La Bandera de Menorca, símbol·legítimat històricament, serà constituïda per quatre pals vermells horitzontals sobre fons grocs.
- 2) Per tal de remarcar la significació i el caràcter inherent a la representativitat específicament menorquina, la bandera de Menorca ostentarà l'emblema de l'antiga Universitat General, la descripció del qual va institucionalitzar aquest Consell Insular per acord del Ple, i diu així:

«La descripció de tal emblema seria sobre octògon curvilini en atzur, torre d'argent sobreposada a l'edifici amb teulada del mateix metall; la torre coronada per una creu potenziada i entre la creu i la torre un penell horitzontal amb punta a la dreta i flanquejada per dos escudets en losange en or i els quatre pals reials de Catalunya-Aragó en gules. El peu de la torre rodejat de muralla pentagonal en argent amb quatre torres del mateix metall als entrepanys i una porta al pany de muralla central»

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

3) L'escut de Menorca tindrà una altura de dues cinques parts de l'amplària de la bandera i hi figurarà en el bell mig de l'amplària.

Quan la bandera de Menorca tenguí la proporció normal, de longitud igual a tres meitats de l'amplària, l'eix de l'escut es col·locarà a una distància de la beina de mitja amplària de la Bandera.

Si la longitud fos menor a lo normal o la Bandera tingués la forma quadrada, l'escut es situarà en el centre de la senyera

Anàlisi de la bandera publicada a la Viquipèdia

Bandera de Menorca. https://ca.wikipedia.org/wiki/Discussió:Bandera_de_Menorca

La bandera que apareix a Viquipèdia és la que venen la majoria dels fabricants, i **no és correcta**.

La **situació de l'eix de l'emblema, és correcte**: a un terç del pal -l'eix de l'escut es col·locarà a una distància de la beina de mitja amplària de la Bandera-.

Però, **la mida de l'emblema no és correcta**. Si considerem que aquesta tingués 1m d'çada per 1,5m de longitud, l'emblema dibuixat té 44 cm, i segons la descripció aprovada -una altura de dues cinques parts de l'amplària de la bandera- hauria de ser de 40 cm.

La correcta dimensió de l'emblema apareix en un primer fulletó, de 6 pàgines, publicat en 1983: https://bibiloni.cat/simbols/bandera_menorca.htm, que mostra una bandera ni quadrada ni de la proporció 2x3, amb un emblema de dues cinques parts de l'alçada. També apareix a la portada del fulletó de 1984.

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

El Consell Insular, en els seus centres penja banderes diferents. Les podeu veure a la seu principal de Maó, amb dos models diferents:

Al mateix edifici apareix una altre bandera, amb l'emblema molt més gran, doncs va des de la primera faixa vermella fins l'última.

El Consell, a la seu de Ciutadella, mostra la bandera més fabricada, que tampoc és correcta doncs l'emblema és més gran de les dues cinquenes parts de l'amplària de la bandera <https://www.alamy.com/stock-photo-consell-insular-ciutadella-the-old-capital-of-menorca-spain-41401435.html>.

En el Flags Of The World (FOTW), podeu trobar diferents models i variants. El model presentat és quasi perfectament correcte, doncs només l'emblema està un pel descentralitzat cap amunt i el blau hauria de ser un blau clar, tampoc definit.

<https://www.crwflags.com/fotw/flags/es-ib-me.html>

https://www.ondacero.es/emisoras/baleares/menorca/noticias/menorca-pide-gobierno-inclusion-catalan-plataforma-contratacion_2022022162137b12c3ba470001d07a31.html

Crec que el problema és que l'administració del Consell Insular de Menorca no te prou interès i encarrega les banderes als fabricants que, com que no tenen una descripció oficial clara, s'han equivocat en interpretar una descripció més heràldica que vexil·lològica.

Sebastià Herreros · ACV

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Què ens pots dir de la bandera pirata?

Des de 1700 i fins avui en dia la bandera pirata és un potent símbol que comunica un esperit lliure, rebel i que ataca l'ordre establert. S'ha fet servir, i encara es fa, de moltes maneres diferents però sempre amb aquest significat que fa que encara avui dia ens posi en alerta quan la veiem.

English version

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

En les presentacions que fa la ACV per la divulgació de la vexil·logia a diferents associacions i entitats, quan arriba el torn de les preguntes finals hi ha un pregunta que es repeteix: Què ens pots dir de la bandera pirata?

Tan es repeteix que hem decidit fer-ne un article al Vexil·la.

Per parlar de la bandera, primer caldrà parlar dels pirates. **Què és un pirata?** La definició més comú és la d'un saquejador, un asaltador marítim. Una persona que es dedicava a assaltar altres vaixells per obtenir els seus bens (fins i tot el vaixell en si mateix) i/o fer presonera la seva tripulació, que podia acabar com esclaus segons l'època de la que parlem. Perque de pirates n'hi ha hagut sempre, a l'època dels faraons egipcis, a la grega o romana ja se'n descriuen (Ulisses mateix) i passant pels segles arribem al dia d'avui on es parla dels atacs pirates davant les costes de Somàlia, a la banya d'Àfrica. **Tots els mars del món han tingut pirates en moltes èpoques.** Avui en dia també trobem el terme «pirata» aplicat a la informàtica i a altres activitats il·legals (còpia o imitació de productes, emissions de ràdio, etc).

Però siguem sincers, quan parlem de pirates a tots ens ve al cap la seva versió (una mica romàntica fins i tot) dels segles XVII i XVIII. Aquesta època ve marcada pel comerç entre Amèrica, Àfrica i Europa de les mercaderies

precioses i de persones humanes. Els pirates d'aquesta època són els que més han sortit en pel·lícules i llibres i són per tant els més populars. **Trobariem també aquí els filibusters i els bucaners, associats al Carib. També podríem parlar dels corsaris, els pirates que actuaven patrocinats o amb el suport d'un estat per atacar naus d'un altre.** També es digne d'estudi l'organització dins els vaixells pirates i fins i tot la creació de petits «estats» sota les ordres d'un capità pirata, que són sinònims d'una llibertat individual i una «democràcia» bastant més avançada que la que existia enlloc més del món en aquells temps.

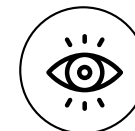
En tot això ens hem de situar en aquella època i l'ús que tenien les banderes: La identificació entre vaixells n'era un dels principals! De fet, va ser aquest ús el que va provocar la creació de la bandera espanyola, l'any 1785 sota l'encàrrec del rei Carles III, per a evitar confusions d'identificació.

Però no ens desviem del tema: És en aquest context (i relacionat directament amb aquest ús, encara que una mica abans en el temps) en la que apareix la famosa **Jolly Roger** [1], ben coneguda per tots els vexil·lòlegs, però que pel que deia al començament sembla que genera una atracció i interès en el públic en general (i de la quitxalla també!)

Aquesta bandera negra amb una calavera i dos ossos (tíbies?) creuats a sota és la que associem amb la pirateria, i va ser originalment la bandera del pirata irlandès Edward England [1685-1720]. Però en aquells temps cada pirata tenia la seva bandera. No

hi havia normes sobre quina fer servir ni com. Sembla ser que les primeres banderes pirates eren vermelles, i després es van anar fent servir de negres. Les banderes vermelles, o banderes de sang eren les que es feien servir en aigües europees ja molt abans del «segle d'or» de la pirateria. **L'objectiu per mostrar una bandera vermella (o negra) era sempre el mateix: Causar por i pànic al vaixell oposat i fer que es rendís sense oposar batalla.** La bandera vermella indicava que no es tindria pietat, que anirien a per totes i que fins i tot no pensaven deixar ningú viu del vaixell atacat. La negra sí que donava la oportunitat de rendició als atacats. En tot cas, ambdues eren un motiu suficient per issar la bandera només quan l'altre vaixell estava prou a prop com per no poder escapar un cop la veïés. Issar-la massa aviat podria donar opcions de fugida. Evidentment, els pirates no volien lluitar, amb el risc que això suposava, i per tant poder capturar el vaixell sense resistència era molt millor!

La bandera vermella indicava que no es tindria pietat. La negra, sí que donava la oportunitat de rendició als atacats.

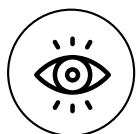
Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

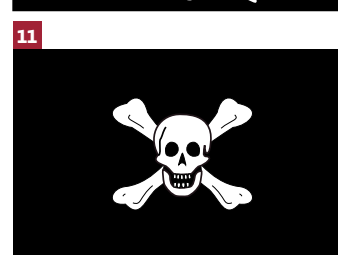
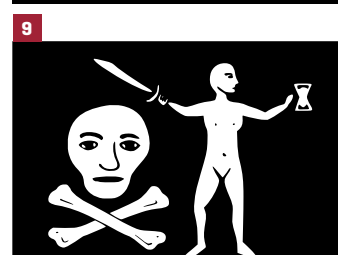
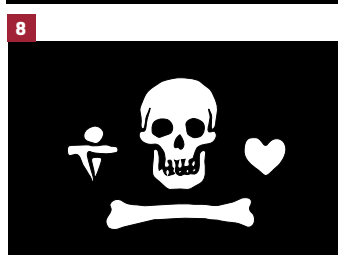
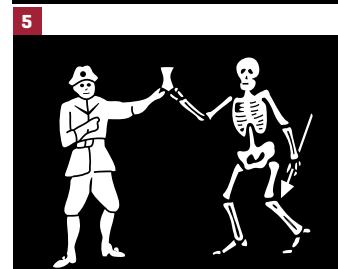
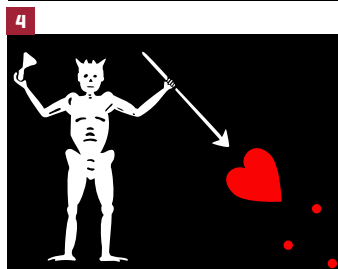
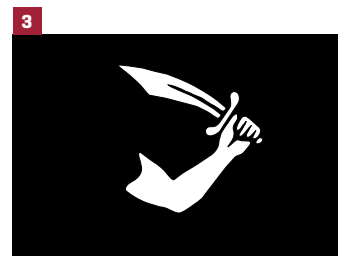

Sembla ser que la bandera Jolly Roger va ser usada només entre els anys 1700 i 1725.

El nom de «Jolly Roger» [o de vegades també «Jolly Rodger»] té un origen incert. Alguns autors ho relacionen amb el francès «jollie rouge» que es va convertir en «Jolly Roger» en anglès. Això faria referència també al vermell original de les banderes pirates. Una altra versió és que prové de la paraula «Roger» que volia dir «rodamón» o «captaire», i certament els pirates eren el rodamons del mar. **Sembla ser que aquesta bandera va ser usada només entre els anys 1700 i 1725.**

Per reafirmar aquesta imatge de terror, a les banderes s'hi van afegir armes [espases o pistoles] [2, «Calido» Jack Rackham, 3 Thomas Tew] o esquelets representant la mort [4, Barbanegra, 5 Bartholomew Roberts]. Variacions de la Bandera d'Edward England son les de Emanuel Wynne [6], Henry Every [7], Stede Bonnet [8], Walter Kennedy [9], Christopher Condent [10] o Richard Worley [11]. En la mateixa línia està l'associada a Christopher Moody [12]. Alguns autors identifiquen la d'Emanuel Wynne com la primera bandera registrada [l'any 1700] i tenia un rellotge de sorra a sota de la calavera i els ossos. El rellotge de sorra està associat al temps i és una indicació de que el «teu temps s'acaba».

La diversitat de banderes pirates reflecteix la diversitat dels pirates mateixos, provinents de tota mena de cultures i fons. Això era **una prova més de la seva independència i individualitat en un món marítim dominat per les grans potències colonials.**

La diversitat de banderes pirates reflecteix la diversitat dels pirates mateixos, provinents de tota mena de cultures i fons.

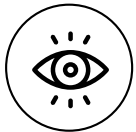
Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

És interessant l'ús en submarins, que va ser iniciat per la Marina britànica a la Primera Guerra Mundial.

No trobem enlloc menció de que la bandera d'alguns dels emirats que conformen els Emirats Arabs Units (com per exemple la de Dubai) que tenen el vermell com a color principal, tinguin cap relació amb les banderes pirates vermelles. No oblidem que aquella regió va ser coneguda com la «Costa dels pirates» durant anys. Creiem doncs que és només coincidència, ja que diferents fonts indiquen altres orígens pel color vermell present en moltes banderes de la zona, i que acaba formant part dels colors «pan-àrabs» ben coneguts: Vermell, blanc, verd i negre.

Ús actual

Avui en dia la bandera pirata es fa servir en molts àmbits, com el militar, polític, associatiu, comercial, ... **el significat va sempre associat o bé al coratge i valentia o bé a l'actuació al marge de la llei i la rebel·lia.**

Una pràctica habitual a la marina nord-americana i anglesa és issar la «Jolly Roger» quan una nau creua l'Equador de nord a sud. **Es diu la cerimònia de «creuament de la línia» i simbolitza que el Deu del mar, Neptú, puja a bord durant aquesta acció.** Per tant l'ús de la bandera estaria associat a la presència del Deu al vaixell. Això, que havia tingut algun ritual cerimoniós en el passat, és ara més que res una acció festiva i de celebració simbòlica més que res.

És interessant, per exemple, l'ús en submarins, que va ser iniciat per la Marina britànica a la Primera Guerra Mundial. La primera vegada que es va fer servir va ser

pel submarí britànic HMS E9 el 1914 quan va tornar a port després enfonsar el creuer alemany SMS Hela i el destructor SMS S116. Després, aquest submarí va anar afegint banderes després de cada acció victoriosa fins que ja no en cabien més i va haver de canviar per una sola bandera amb marques distintives per cada nau que havia atacat [13, 14] Les diferents marques eren: barres blanques, vermelles o grogues (segons el significat), canons, estels, mines, sabres, àtoms, ... Aquest seria el cas del submarí nuclear britànic HMS Conqueror, que va atacar al creuer ARA Belgrano argentí a la guerra de les Malvines.

13

14

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

A la segona Guerra Mundial es va fer més comú, i submarins d'Estats Units, d'Austràlia i Polònia l'han fet servir en un moment o altre. Aquesta pràctica no tenia l'aprovació de Capitania britànica inicialment, però es va continuar fent servir i ja és una tradició a aquest país. **Actualment, el Jolly Roger és l'emblema de la Royal Navy Submarine Service.** El submarí nordamericà USS Jimmy Carter la fa servir des del 2017.

També esquadrans aeris d'Estats Units han adoptat aquest símbol i en terra (infanteria) hi ha multitud d'exemples de companyies, esquadrans, o grups de tot tipus que han adoptat la calavera i els ossos creuats [15]. Potser un dels primers exemples van ser els hussars hongaresos que lliutaven per Prússia al 1741 [després el símbol es va veure en moltes unitats alemanyes durant la segona Guerra Mundial]. Un altre exemple son els chetniks [grup nacionalista serbi] que fan servir la bandera negra afegint-hi «pel Rei i la Pàtria, Llibertat o mort»[16].

En el camp esportiu també hi ha clubs que han adoptat aquesta potent simbologia, com per exemple l'alemany FC St Pauli [17], però també hi ha exemples al Regne Unit i a Estats Units.

Moltes societats i associacions es representen amb la calavera i ossos creuats. Seria llarg enumerar-les totes però potser la més coneguda és la «Skull and Bones» de la **Universitat de Yale**, que té molts membres poderosos i il·lustres i que està relacionada amb algunes teories de la conspiració pel control global...

Així doncs, des de 1700 i fins avui en dia la bandera pirata és un potent símbol que comunica un esperit lliure, rebel i que ataca l'ordre establert. S'ha fet servir, i encara es fa, de moltes maneres diferents però sempre amb aquest significat que fa que encara avui dia ens posi en alerta quan la veiem.

Joan Mestres · ACV

15

17

16

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Els portaestendards almogàvers en la Batalla de Gal·lípoli

Fotografia Ángeles Martínez

 English version

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

«... i els vaig manar que fessin una gran senyera de Sant Pere de Roma per a la torre mestra i una senyera reial del Senyor Rei d'Aragó i una altra del Senyor Rei de Sicília i una altra de Sant Jordi, aquestes tres per a portar-les a la batalla i la de Sant Pere de Roma per a poder onejar a la torre mestra.»

Ramon Muntaner: Crònica. Cap. CCXIX

Gal·lípoli és una península formada per una estreta llengua de terra, situada en l'actual Turquia europea, que domina l'entrada des del Mar de Màrmara a l'Estret dels Dardanel·ls. **Els almogàvers o la Companyia Catalana, tant s'hi val, es van establir en eixa zona en 1304, i quan Roger de Flor va ser assassinat pels bizantins, aquests també van atacar el campament català, que va resistir l'atac.**

La Companyia Catalana d'Orient, com era coneguda, amb Ramon Muntaner com a governador de la plaça, va romandre en aquell lloc fins al 1307. **Des de 1305, Gal·lípoli va ser utilitzada com a base per als atacs contra els bizantins i des d'allí van llançar les diverses campanyes de devastació contra l'Imperi Romà d'Orient, uns fets coneguts com a «la Venjança Catalana», ocasionats per l'assassinat del seu cap Roger de Flor.** Posteriorment, una host de 500 guerrers turcs es van unir a la Companyia Catalano-Aragonesa. En juny de 1307 els almogàvers van abandonar Gal·lípoli, encaminant-se cap a la Tràcia. Cal dir, en síntesi, que en 1303 una força de cinc mil mercenaris almogàvers van desembarcar a Constantinoble per a

posar-se al servei de l'Imperi Bizantí. Durant alguns anys van combatre i derrotar els exercits dels grans imperis i repúbliques de l'Anatòlia, la Tràcia, la Macedònia i la Tessàlia. **Els almogàvers eres ferotges i ràpids, armats amb equipament lleuger, combatien a peu en orde obert, amb extrema crueltat, i entraven en combat, sempre defensant la Senyera, al crit de Desperta, ferro!** Lluitant en camp obert, mai no van ser vençuts per cap exèrcit enemic, ni pels genovesos, ni pels bizantins, ni pels turcs, ni pels alans.

El famós **Ramon Muntaner** va ser un militar, administrador, polític i cronista català, ciutadà de València i de Mallorca. Eminentment conegut per ser el redactor d'una de les quatre grans cròniques —la de l'expedició dels almogàvers a l'Orient—, va viure de primera mà diverses gestes militars dels Reis d'Aragó. Va nàixer a Peralada [l'Alt Empordà, Girona], en 1265 i va morir a l'illa d'Eivissa [Illes Balears] en 1336. La seua vida es troba estretament vinculada a la història catalano-aragonesa en una fase de clara expansió pel Mediterrani. Ramon Muntaner va intervenir en la conquesta de Menorca, i també enfront dels Anjou, en la

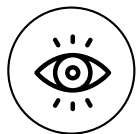
Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Els almogàvers eren ferotges i ràpids, armats amb equipament lleuger, combatien a peu en orde obert, amb extrema crueltat, i entraven en combat, sempre defensant la Senyera, al crit de Desperta, ferro!

defensa de Sicília. Va acompanyar l'almirall Roger de Flor en l'expedició a l'Orient en 1303 i va prendre part en les campanyes catalanes a l'Àsia Menor i la Tràcia i, a més a més, va ser capità i administrador a Gal·lípoli.

El cronista Ramon Muntaner, que sol descriure fil per randa, de manera sorprenent i extremadament detallada, tot allò que ocorre al seu entorn, oblida sovint, amb molta freqüència, citar a cavallers, abanderats i adalils. Però, no obstant, en la decisiva batalla de Gal·lípoli contra els enemics bizantins i motivat, sense dubte, pel dramatisme que envoltava la citada confrontació, Muntaner immortalitza en la seva obra magna els heroics portadors de les diverses ensenyes catalano-aragoneses, els quals, gràcies a aquest famós cronista medieval, han arribat fins a la nostra època pel seu nom, a través dels temps, a través dels segles, ja que, segons deien a l'antiga Roma, verba volant, scripta manent, i aquest cronista històric nostrat escrivia tot allò que veia, amb pèls i senyals. Un gran testimoni d'una època pretèrita, quan els temuts almogàvers —eixos audaçs aragonesos, catalans i valencians del temps d'abans— sembraven el terror per tots els països de la Mediterrània.

Pel que fa a la parcel·la que ens interessa ara i aquí, caldrà relatar el **petit fragment vexil·lològic** de la mà del referit cronista, testimoni fidel de la històrica gesta dels almogàvers a l'Orient: «Vam ordenar que aquella nit tothom confessés i que, de matinada, combregués, i que a l'eixir el sol, quan els enemics vingueren per a forçar el torneig, tothom estigués preparat per a l'atac. I així ho férem. I li vam encomanar la bandera del Senyor Rei d'Aragó a En Guillem Peris de

Caldes, cavaller antic que ho era de Catalunya, i la bandera del Senyor Rei de Sicília a En Ferran Gorin, cavaller, i la bandera de Sant Jordi li la vam encomanar a en Eiximèn d'Alberó, i En Bernat de Rocafort va encomanar la seua bandera a un fill de cavaller anomenat Guillem de Tous» [Ramon Muntaner: Crònica. Cap. CCXX].

Sabem, per tant, que els abanderats que van custodiar heroicament les diverses senyeres catalano-aragoneses en la referida batalla, portant els seus llegendaris almogàvers a la victòria final, van ser:

Guillem Peris: cavaller antic de Catalunya, natural de Caldes de Montbui, company de Ramon Muntaner a Gal·lípoli. Portaestendard de la Senyera, és a dir, de la bandera de la Corona d'Aragó [Crònica, Capítol CCXX].

Ferran Gorin: cavaller aragonés. Un dels cinc cavallers que es van quedar amb Ramon Muntaner a Gal·lípoli per a la seva defensa en l'any 1305. Portaestendard de la bandera del Rei de Sicília [Crònica, Capítol CCXX].

Eiximèn de Alberó: aragonés, un altre dels cinc cavallers que es van quedar a Gal·lípoli amb Ramon Muntaner per a la seva defensa en l'any 1305. Portaestendard de la bandera de Sant Jordi [Crònica, Capítol CCXV].

Guillem de Tous: cavaller català. Era, probablement, el fill de l'anomenat Ramon Tous, un d'aquells tres bravíssims almogàvers que es van salvar, pel seu heroisme, de la matança d'Andrinòpolis. Portaestendard de l'ensenya de la Companyia de Rocafort. [Crònica, Capítol CCXX].

Editorial

Novetats

A fons

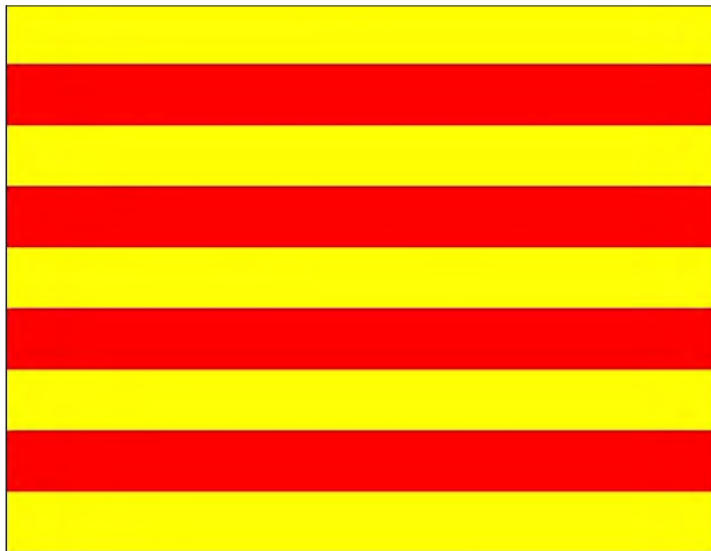
Vexi-notícies

Associacions

Descripció dels estendards almogàvers presents en la Batalla de Gal·lípoli

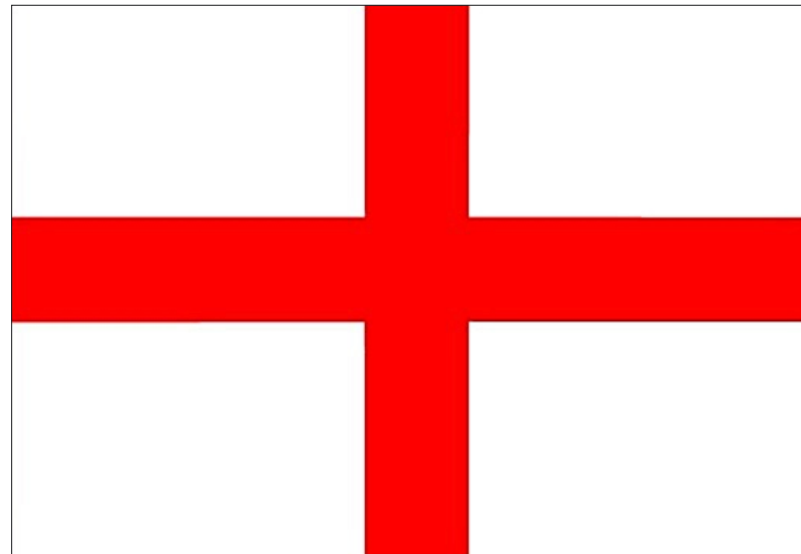
La Senyera Catalano-Aragonesa

La mil·lenària Senyera Catalano-Aragonesa amb les quatre barres de sang sobre or, que es remunta a una data intermèdia entre l'any 896 [segons la llegenda] i l'any 1150 [segons els documents], convertida en el símbol reial-federal de la Corona de Aragó, era usada i reconeguda alhora en tots i cadascun dels estats i territoris de l'Imperi Catalano-Aragonés [tant si tenien una ensenya distintiva pròpia com si no la tenien], i fins i tot per diversos estats mediterranis de l'època com Provença, Xipre, Rodes, Bona, Tunis, la Sobirana Orde de Malta o els exèrcits turcs medievals, entre altres. La seua adopció per part de la ciutat bizantina de Filadèlfia en la península d'Anatòlia, important plaça forta alliberada pels almogàvers al comandament de Roger de Flor, és un exemple eloqüent digne de menció.

La bandera de Sant Jordi

La bandera de Sant Jordi, a part de ser un dels símbols nacionals d'aquesta peculiar Confederació [una espècie de Commonwealth a l'antiga], era la bandera militar per excel·lència de tota la Corona de Aragó, i especialment de la cavalleria catalano-aragonesa, i així veiem que aquest estendard blanc travessat per la creu de gules georgina, acompanya la Senyera en les seues correes i gestes bèl·liques tant a l'Aragó, Catalunya, València i Mallorca, com en les campanyes que les audaces hosts almogàvers realitzen a Sardenya, Sicília, Calàbria, Malta, Tunis, Bizanci o l'Àsia Menor. No solament els monarques de la Corona de Aragó professaven un gran amor al seu patró Sant Jordi, sinó que els exèrcits catalans i aragonesos es llançaven al combat als crits de Desperta, ferro! i Sant Jordi, firam, firam!, és a dir, si fa no fa, «Desperteu, espases i coltells!» i «Per Sant Jordi, a l'atac, a ferir o matar l'enemic!», mentre colpejaven tots alhora les seves armes, fent sorgir espurnes per tot arreu enmig d'un soroll indescriptible que espantava l'enemic.

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

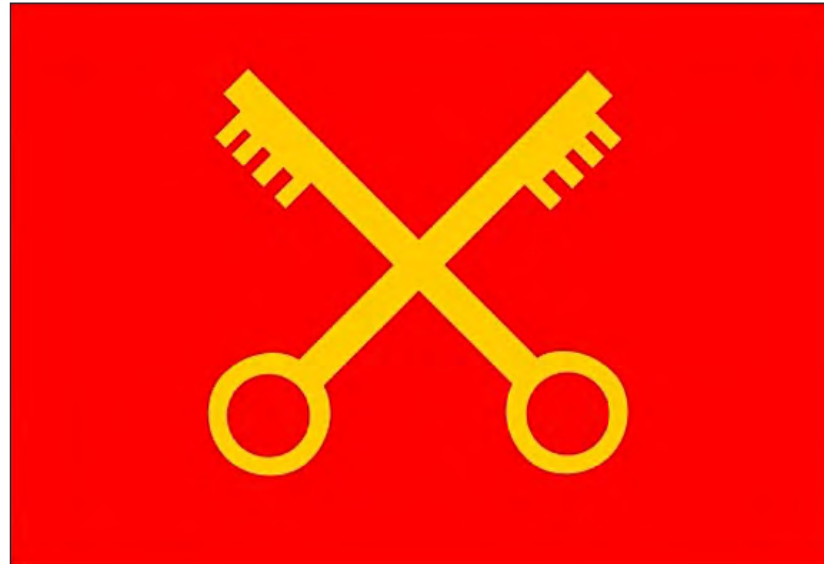
Associacions

La bandera del Regne de Sicília

L'atractiva bandera del Regne de Sicília està configurada pels seus dos elements heràldics característics, és a dir, el cridaner i sobri blasó dels Hohenstaufen, format per un àguila negra en camp d'argent, i les famoses quatre barres catalanes, presents en la majoria de les ensenyes de l'Imperi Catalano-Aragonés. En realitat, aquest estendard medieval era la representació en la tela de l'històric emblema quarterat en aspa d'Aragó i Sicília. Ensenya notòria per la seua presència en les campanyes dels almogàvers en terres de Bizanci i de l'Àsia Menor, aquesta bandera fou usada, segons testimonis gràfics, en tres versions diferents, la qual cosa indica una certa vacil·lació a l'hora de plasmar en la tela, vexil·lològicament, els elements que constituïen el seu preciós escut heràldic.

La bandera de la plaça forta de Gal·lípoli

També anomenada pels almogàvers la bandera de Sant Pere de Roma. Aquest efímer bastió catalano-aragonés del Mar Egeu, que va perdurar entre els anys 1304 i 1307, i que controlava l'estratègica península de Gal·lípoli, tenia com a bandera distintiva, de facto, la famosa ensenya vermella amb les claus daurades de Sant Pere de Roma, que tant sovint cita en les seues narracions Ramon Muntaner, el cèlebre cronista de la expedició dels almogàvers a la Mediterrània Oriental i capità de la citada plaça forta mentre va durar l'ocupació, ja que, en la pràctica, aquest estendard cristià era l'única ensenya que onejava a les torres de la seua fortalesa quan les tropes catalano-aragoneses eixien al combat contra els genovesos, els bizantins, els turcs o els alans.

Editorial

Novetats

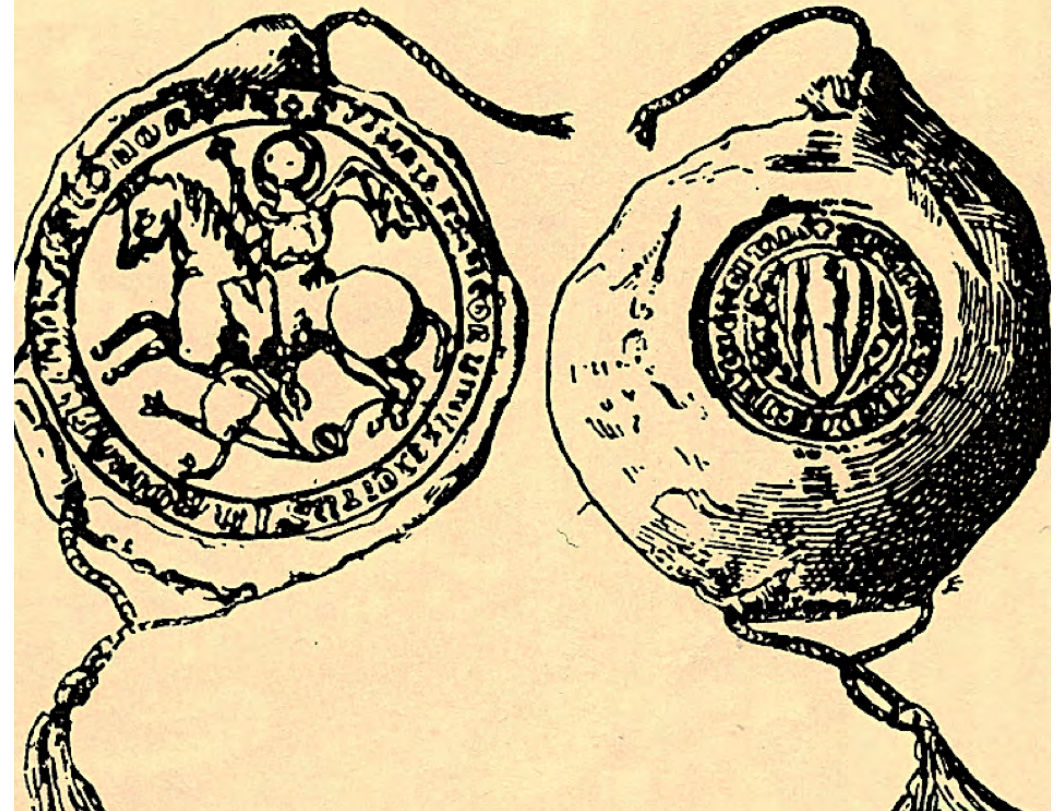
A fons

Vexi-notícies

Associacions

La milícia almogàver tenia les seves lleis i els seus estatuts i, per tant, segons el citat cronista, la Gran Companyia Catalana va concedir a la plaça forta de Gal·lípoli un escut d'armes propi i un segell oficial, com si es tractés d'un municipi qualsevol de la Corona d'Aragó. A l'anvers del blasó figurava la imatge de Sant Jordi (el seu sant patró) amb el text o llegenda que deia Sigillum felicius exercit-vos francorum in Romanian partí comorantis, i al revers les famoses quatre barres de la Casa Reial. Respecte a la citada llegenda del «Segell de la host dels francs que regnen a la Tràcia i a la Macedònia», això és degut a que així, d'eixa manera (és a dir, 'els francs') denominaven els bizantins als llatins occidentals.

El segell oficial de la Gran Companyia Catalana, en cera roja, llaurat en 1305 en la plaça forta de Gal·lípoli. A l'anvers, Sant Jordi a cavall i al revers, les quatre barres. Exemplar als Arxius de Montpeller, a França.

La milícia almogàver tenia les seves lleis i els seus estatuts i, per tant, segons el citat cronista, la Gran Companyia Catalana va concedir a la plaça forta de Gal·lípoli un escut d'armes propi i un segell oficial,

Mapa amb els moviments de la Gran Companyia Catalana d'Orient a partir de 1303.

Josep Tormo Colomina

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Banderes de Conveniència en la Indústria Marítima

Les banderes de conveniència (BDC), també conegudes com a registres oberts, són una pràctica prevalent en la indústria marítima. Aquestes banderes permeten als propietaris de vaixells registrar les seves embarcacions en països diferents del seu propi, aprofitant els avantatges legals, fiscals i de regulació que ofereixen diverses jurisdiccions. Tot i que aquesta pràctica pot semblar avantatjosa per a alguns, planteja diverses qüestions ètiques i legals. En aquest article, explorarem les banderes de conveniència més utilitzades i els motius subjacents al seu ús.

Les banderes de conveniència es trien per diverses raons, incloent:

- **Avantatges fiscals**
- **Requisits reguladors menys exigents**
- **Flexibilitat en termes de tripulació.**
- **Cost de matriculació més baix**

Ja que a bord s'aplica la legislació del país de la bandera, això fa que en molts casos les condicions laborals (sous, horaris, condicions de vida a bord, possibilitat de sindicar-se, assistència sanitària ...) siguin inferiors a les que tindrien els treballadors si el vaixell portés la bandera del país que els seria propi. També d'aquesta manera es poden evitar algunes regulacions medioambientals respecte als residus i la contaminació que genera el buc, i també es veuen menys limitats pel que fa a quotes de pesca. Una altra mesura que es pot veure relaxada és la seguretat del vaixell, ja que les inspeccions a les que es veu sotmes són molt més laxes i/o menys freqüents que les d'altres països. Alguns vaixells han estat considerats «tauts flotants» ja que

tenen unes condicions que no els haurien de permetre navegar.

El concepte «bandera de conveniència» es fa servir des dels anys 1950, però el concepte existeix des d'abans. Per exemple quan als Estats Units (1919) de la llei seca, alguns vaixells volien servir alcohol al seus passatgers i van començar a fer servir la bandera panamenya. Encara avui, aquesta és la més utilitzada.

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

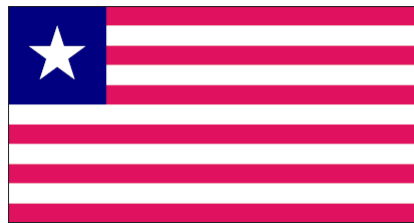
Associacions

Hi ha 42 registres que han estat considerats banderes de conveniència per la ITF (Federació Internacional de Treballadors del Transport), però en podriem destacar les més comunes. El 40% dels vaixells mundials (en tones) tenen bandera panamenya, de les Illes Marshall o de Liberia.

1. PANAMÀ

Panamà és conegut per la seva legislació marítima flexible i els baixos costos de registre. Ofereix una tributació reduïda i una flexibilitat significativa en els requisits de tripulació. A més, com a membre de l'Acord de Ginebra, proporciona avantatges legals addicionals als vaixells registrats sota la seva bandera. El registre és molt fàcil i es pot fer online.

2. LIBÈRIA

Amb una de les flotes mercantils més grans del món, Libèria és una opció popular per al registre de vaixells. La seva legislació marítima laxa i els avantatges fiscals significatius fan que sigui atractiva per als propietaris de vaixells comercials. El registre de vaixells representa una proporció molt alta dels ingressos del Govern Liberian, però es manté a Virginia [EUA].

3. ILLES MARSHALL

Aquestes petites illes de l'Oceà Pacífic ofereixen una regulació marítima flexible i tarifes de registre competitives. Els propietaris de vaixells poden beneficiar-se d'avantatges fiscals i discreció financera, a més de mantenir una reputació respectada en termes de seguretat marítima.

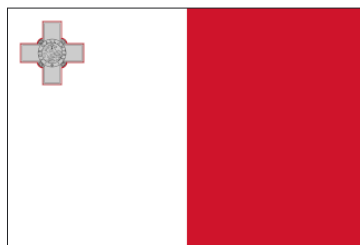

4. BAHAMES

El registre es manté a Londres, seguint els tradicionals enllacos entre aquest país i la seva antiga metròpolis.

5. MALTA

Malta ofereix una regulació marítima sòlida i una reputació respectada en termes de seguretat marítima. El país també proporciona beneficis fiscals als propietaris de vaixells registrats sota la seva bandera i és una opció popular per als iots de luxe i els vaixells de recreació.

6. XIPRE

Aquest petit país insular del Mediterrani té una regulació marítima flexible i tarifes de registre competitives. Els propietaris de vaixells poden gaudir d'avantatges fiscals i discreció financera, a més d'un entorn regulador més permissiu en comparació amb altres jurisdiccions.

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

7. ANTIGUA I BARBUDA

Aquestes illes del Carib ofereixen una regulació marítima respectada i tarifes de registre competitives. Els propietaris de vaixells poden gaudir d'avantatges fiscals i discreció financera, a més de mantenir una bona reputació en termes de seguretat marítima

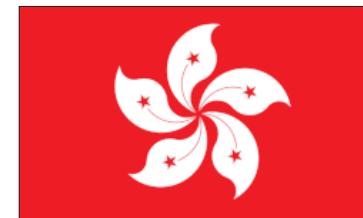
8. SINGAPUR

Aquesta ciutat-estat del sud-est asiàtic és coneguda per la seva eficiència administrativa i la seva regulació marítima sòlida. Singapur ofereix beneficis fiscals als propietaris de vaixells i és una opció popular tant per als vaixells comercials com per als de recreació.

9. SEYCHELLES

Les Seychelles, un arxipèlag a l'oest de l'Índic, ofereixen una bandera de conveniència amb regulació marítima flexible i avantatges fiscals. Aquestes illes són una opció popular per als iots i els vaixells de luxe.

10. HONG KONG

Tot i ser una Regió Administrativa Especial de la Xina, Hong Kong té la seva pròpia bandera de conveniència. Ofereix una regulació marítima respectada i un marc legal estable, així com beneficis fiscals per als propietaris de vaixells.

11. ILLES CAIMAN

Les Illes Caiman són una opció destacada per al registre de iots de luxe. La jurisdicció ofereix diversos avantatges, com ara règims fiscals favorables, marcs reguladors estrictes i alts estàndards de seguretat marítima. Coneguda per la seva robusta sistema legal i el sector de serveis financers, les Illes Caiman proporcionen un entorn estable i respectat per als propietaris de vaixells. A més, el procés de registre a les Illes Caiman és àgil i eficient, fent-la una opció atractiva per als propietaris de vaixells d'alt valor que busquen una bandera fiable i prestigiosa.

12. ILLA DE MAN

L'illa de Man és una altra bandera de conveniència preferida per als iots de luxe i vaixells d'alt valor. Coneguda per la seva legislació marítima completa i ben valorada, l'illa de Man ofereix un entorn regulador estable, tarifes de registre competitives i robustos estàndards de seguretat marítima. L'illa de Man també proporciona beneficis fiscals i discreció financera, contribuint al seu atractiu entre els propietaris de iots. A més, el seu registre marítim és conegut per la seva eficiència i servei de qualitat, cosa que augmenta encara més el seu interès com a bandera de conveniència.

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Curiosament, hi ha països que no tenen mar, però que tenen una quantitat significativa de vaixells amb la seva bandera. En alguns casos, aquests països poden tenir accés al mar a través d'algun riu o canal (per exemple, Hongria) però en altres (per exemple, Mongòlia) no n'hi ha cap. A comencaments del segle XX, les grans potències es negaven a que països sense mar poguéssin atorgar l'ús de la seva bandera a vaixells, però després de la Primera Guerra Mundial la situació va canviar i el 21 d'abril de 1921 es va signar la Declaració de Barcelona que va posar les bases perquè això fos així. Avui en dia Mongòlia i Bolívia tenen una flota significativa de vaixells amb les seves banderes [de conveniència].

Una altra curiositat és que el 2011 la companyia Cunard va registrar els seus vaixells a Bermuda.

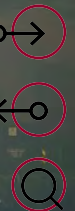
La raó? Sota bandera de Bermuda es permetia celebrar casaments a bord, cosa que no podia fer sota bandera del Regne Unit, i aquest va provar ser un negoci bastant lucratiu.

Malgrat els avantatges evidents, l'ús de banderes de conveniència planteja qüestions ètiques i legals. Algunes jurisdiccions de conveniència poden tenir estàndards de seguretat marítima més febles o una regulació laxa, el que pot posar en perill la vida humana i l'entorn marí. A més, l'ús massiu de banderes de conveniència pot contribuir a la competència deslleial en el sector marítim, ja que alguns propietaris de vaixells poden evadir les regulacions i els impostos que s'apliquen als seus països d'origen. Per tant, a vegades les banderes de conveniència es fan servir per amagar l'autèntic propietari o origen

del vaixell. Altres vegades serveixen per amagar activitats delictives [contraband, tràfic d'armes o drogues, prostitució, ...].

En conclusió, les banderes de conveniència són una pràctica comuna en la indústria marítima, amb països com Panamà, les Illes Marshall i Libèria com algunes de les opcions més populars. Les Illes Caiman i l'illa de Man es destaquen particularment per als iots de luxe a causa dels seus entorns reguladors i fiscals favorables. Tot i que les banderes de conveniència ofereixen avantatges econòmics, el seu ús presenta reptes ètics i legals que requereixen una consideració acurada per part de la comunitat internacional. És essencial trobar un equilibri entre els interessos dels propietaris de vaixells i la seguretat i protecció de l'entorn marí.

Joan Mestres · ACV

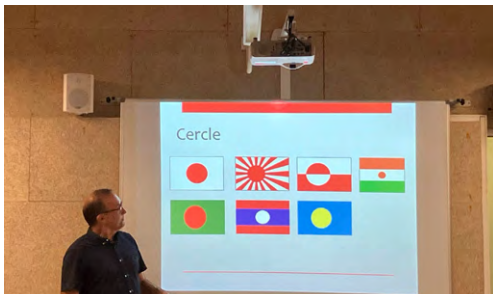

Difonem la vexil·lologia arreu

Una de les raons fundacionals de l'ACV es difondre i ensenyar sobre banderes i vexil·lologia. Per aquesta raó, organitzem i participem en xerrades allà on ens ho demanen. Aquestes són algunes de les xerrades que hem realitzat en els darrers mesos

Casal de Barri de la Vila Olímpica (Barcelona)

Joan Mestres explica que és la Vexil·lologia.

Vexil·lologia a l'Escola de Sant Climent (Baix Llobregat)

La Biblioteca de Sant Climent va organitzar 10 xerrades sobre la Vexil·lologia i les banderes, dirigides a totes les classes de 1r, 2n, 3r i 4t de l'Escola Pública de la població.

Centre cívic Can Felipa (Barcelona)

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

VEXIL'ÒC, lo jornal occitan de vexil·logia

Joan Francés Blanc, és un occità total, lexicògraf, autor i editor, com ens diu ell mateix <http://soi.xn--agu-tma.xn--c-sga.eu>.

Te un punt molt alt d'excel·lència: Totes les seves publicacions son totalment obertes a la xarxa.

En el nostre camp, la Vexil·logia, cal destacar la seva feina.

VEXIL'ÒC, lo jornal occitan de vexil·logia. <http://bandieras.free.fr/vexiloc/vexiloc.html>

- 30 números publicats entre 1997 fins 2023: <http://bandieras.free.fr/vexiloc/index.html>
- Pàgina d'actualitat al Facebook: <https://www.facebook.com/vexiloc>

Twitter <https://twitter.com/vexiloc>

BANDIÈRAS DEL MOND, 3 edicions d'una «enciclopèda en linha» amb les banderes separades per continents, estats, dependències i autonomies i nacions sense estat. <http://drapels.chez.com>

A partir de la segona edició inclou la terminologia vexil·lògica en occità.

- 2002: Enciclopèdia dels drapèls: <http://bandieras.free.fr/bandieras/edicions/Joan-Franc%20BLANC%20-%20Enciclop%20dels%20drap%20E8ls.pdf>
- 2008: Enciclopèdia dels drapèls: <http://bandieras.free.fr/bandieras/edicions/Joan%20Franc%20BLANC%20-%20Enciclop%20dels%20drap%20E8ls.pdf>
- 2013: Bandièras del mond: <http://edicions.talvera.free.fr/esbrighalhs/Joan%20Franc%20Blanc.%20Bandi%20E8ras%20del%20mond.pdf>
- Que també podem veure al Calameo: <https://es.calameo.com/read/000401647284978f28103>

Bandera de Vexil'Òc fins l'any 2015

Bandera de Vexil'Òc del 2015 fins l'actualitat

DRAPÈLS PERSONALS:

El seu treball vexil·lògic també ha arribat a crear els seus i de la seva família: <https://jfb Blanc.tripod.com/personal/personal.html>

Bandera personal de **Joan Francés Blanc**

EDICIONS TALVERA:

Treballs, agrupats per temes: Esbrighalhs, Primariers, Lengas bastides, i Mistralenc. <http://edicions.talvera.online.fr>. Entre ells, el «Diccionario geográfico-estadístico-histórico de España y sus posesiones de Ultramar» de Pascual Madoz Ibáñez. <http://edicions.talvera.free.fr/esbrighalhs.html>

Els treballs propis de Joan Francés Blanc els trobem a l'Academia.edu <https://univ-bordeaux.academia.edu/JoanFrancésBlanc>

En resum, una gran obra multicultural en occità, totalment accessible per la xarxa, que mereix el nostre agraïment. Occitans i catalans som germans. Gràcies Joan. Última informació: https://oc.wikipedia.org/wiki/Joan_Francés_Blanc

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

EDITORIAL

'The Reason for All This'

This newsletter was supposed to come out a year ago. Why? Because life takes up so much time to write, think and imagine articles.

But hey, we're here! We hope you enjoy it, that you find it interesting, and if any of you, people of the world, want to collaborate with an article, some commented images, or anything you think might interest vexillologists worldwide, don't hesitate! We'd be delighted to publish it!

See you always, folks!

Discussion: Flag of Menorca

Dear,

I'm writing this article as I have doubts about the type of flag of Menorca that should appear in Wikipedia. The issue is that, basically, there are two versions that are used on a common basis in the island: One with the coat of arms in the middle and the other with the coat of arms towards the hoist, as we can see it as well on the Spanish flag. Personally, I think that the correct flag should be the one with the coat of arms in the middle, as this would be aligned with the way that coat of arms are placed according to the catalan vexillological and heradical tradition. We can see examples in the flag of Aragon (at least the version described in their Estatut), the flag of Girona, Lleida, etc.

The problem is that the agreement of the Consell Insular de Menorca according to which the flag became official, on 1983, does not mention the position of the coat of arms. However, I think it is quite relevant that the cover of the booklet published by the same Consell appears the flag with the coat of arms in the middle.[1]

What do you think? mwerner [disc.]
22:13, 21 set 2024 [CEST][respon]

English translation

Through "X" (former Twitter) we, the ACV, were requested collaboration on this matter.

Reply

The current flag of Menorca was approved on 14th November 1983 on ordinary session of the Ple del Consell Insular de Menorca. The approved text was published in the booklet:

Consell Insular de Menorca: La bandera de l'illa de Menorca. Publisher: Consell Insular de Menorca. 1984. Imp. Ed. Menorca, S.A. 48 pàg.

On pages 12 and 13 we read:

- 1) The flag of Menorca, a symbol with historical legitimacy, will consist on four horizontal red bars on yellow background.
- 2) In order to highlight the significance and inherent character of the representativity specifically Menorcan, the flag of Menorca will bear the emblem of the old Universitat General, which description was institutionalized by this Consell Insular by agreement on the plenary, and reads as follows:

"The description of such emblem is: over a curvilinear octagon in atzur [blue],

argent [silver] tower superimposed on a building with roof with the same colour; the tower is crowned by a patte cross and between the cross and the tower a horizontal weather vane pointing toward the right and flanked by two diamond-shaped coat of arms in gold with the 4 royal bars of Catalonia-aragon in red. The base of the tower is surrounded by a pentagonal wall in silver with four towers of the same metal between the wall panels and a gate on the central wall segment."

3) The coat of arms of Menorca will have a height equal to two-fifths of the width of the flag and will be placed in the middle of the width.

4) When the flag of Menorca has the normal proportion, with a length equal to three halves of the width, the axis of the coat of arms will be placed at a distance from the hoist of half the width of the flag.

In case the length was less than normal, or the flag had square shape, the coat of arms will be placed in the center of the senyera [flag].

Analysis of the flag published in Wikipedia

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Flag of Menorca. https://ca.wikipedia.org/wiki/Bandera_de_Menorca

The flag in Wikipedia and the one sold by the majority of producers is not correct.

The placement of the emblem is correct: At one third of the hoist – the axis of the coat of arms will be placed at a distance from the hoist equal to half the width of the flag–.

However, the size of the emblem is not correct. If we consider that this one has a height of 1m and a length of 1,5m, the emblem drawn has 44 cm, and according to the approved description –a height equal to two-fifths of the width of the flag – should be of 40cm.

The correct dimension of the emblem appears in the first booklet, with 6 pages, published in 1983: https://bibiloni.cat/simbols/bandera_menorca.htm, which shows a flag neither square neither with 2 x 3 proportion, with an emblem of two-fifths of the height. It also appears on the front-page of the 1984 booklet

The Consell Insular, at its centers uses different flags. We can see them on the headquarters in Maó, with two different models:

https://ca.wikipedia.org/wiki/Consell_Insular_de_Menorca

This model seems correct.

At the same building appears another flag, with a much larger emblem, as it takes from the first red bar until the last.

https://www.ondacero.es/emisoras/baleares/menorca/noticias/menorca-pide-gobierno-inclusion-catalan-plataforma-contratacion_2022022162137b12c3ba470001d07a31.html

The Consell, at Ciutadella, displays the most produced flag, which is not correct either as the emblem is larger than two-fifths of the width of the flag. <https://www.alamy.com/stock-photo-consell-insular-ciutadella-the-old-capital-of-menorca-spain-41401435.html>.

In Flags Of The World [FOTW], we can find different models and variations. The model displayed is almost perfectly correct, as only the emblem is slightly moved upwards and the blue should be clearer, not defined either.

<https://www.crwflags.com/fotw/flags/es-ib-me.html>

Comment:

I think the problem is that the administration of the Consell Insular de Menorca does not show enough interest and orders the flags to manufacturers that, as there is no clear official description, made it wrong by using an

interpretation of the description which is more heraldical than vexillological. Atzur should also be defined... is it clear blue?

Pirates

In the presentations made by the ACV for the dissemination of vexillology to different associations and entities, when it comes to the final questions there is one that is repeated again and again: What can you tell us about the pirate flag?

It is repeated so much that we have decided to make an article about it in Vexil·la.

To talk about the flag, we must first talk about pirates. What is a pirate? The most common definition is that of a plunderer, a sea raider. A person who was dedicated to raiding other ships to obtain their goods (even the ship itself) and/or to take its crew prisoner, who could end up as slaves depending on the era we are talking about. Because there have always been pirates, in the time of the Egyptian pharaohs, in Greek or Roman times they are already described (Ulysses himself) and passing through the centuries we arrive at the present day where there are reports of pirate attacks in front of the coast of Somalia, in the horn of Africa. All the seas of the world have had pirates in many eras. Today we also find the term «pirate» applied to computing and other illegal activities (copying or imitating products, radio broadcasts, etc.).

But let's be honest, when we talk about pirates we all think of their version (even a little romantic) from the 17th and 18th centuries. This era is marked by trade of precious goods and human beings between America, Africa and Europe.

The pirates of this era are the ones that have appeared the most in movies and books and are therefore the most popular. We would also find here the filibusters and the buccaneers, associated with the Caribbean. We could also talk about corsairs, the pirates who acted sponsored or supported by one state to attack ships of another. Also worthy of study is the organization inside the pirate ships and even the creation of small «states» under the orders of a pirate captain, which are synonymous of individual freedom and a much more advanced «democracy» than which existed nowhere else in the world at that time.

We have to place ourselves in that era and the use that flags had: Identification between ships was one of the main ones! In fact, it was this use that led to the creation of the Spanish flag, in 1785 under the order of King Charles III, to avoid confusion of identification.

But let's not deviate from the topic: It is in this context (and directly related to this use, although a little earlier in time) that the famous Jolly Roger [1], well known to all vexillologists, appears, but that from what I said at the beginning it seems to generate attraction and

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

interest in the public in general (and the kids too!)

This black flag with a skull and crossbones (tibia?) underneath is the one we associate with piracy, and was originally the flag of the Irish pirate Edward England [1685-1720]. But in those days every pirate had his own flag. There were no rules about what to use or how. It seems that the first pirate flags were red, and later on black ones were used. Red flags, or blood flags, were used in European waters long before the «golden age» of piracy. The objective for showing a red [or black] flag was always the same: To cause fear and panic in the opposing ship and make it surrender without a fight. The red flag indicated that there would be no mercy, that they would go all out and that they did not even plan to leave anyone alive from the attacked ship. Black did give the attacked the opportunity to surrender. In any case, both were reason enough to raise the flag only when the other ship was close enough to be unable to escape once it was seen. Lifting it too soon could provide escape options. Obviously the pirates didn't want to fight, with the risk that involved, and so being able to capture the ship without resistance was much better!

The name «Jolly Roger» (or sometimes also «Jolly Rodger») has an uncertain origin. Some authors relate it to the French «jollie rouge» which became

«Jolly Roger» in English. This would also refer to the original red of pirate flags. Another version is that it comes from the word «Roger» which meant «wanderer» or «beggar», and certainly the pirates were the wanderers of the sea. It seems that this flag was used only between the years 1700 and 1725.

To reaffirm this image of terror, weapons (swords or guns) were added to the flags [2, «Calido» Jack Rackham, 3 Thomas Tew] or skeletons representing death [4, Blackbeard, 5 Bartholomew Roberts]. Variations of the Flag of Edward England are those of Emanuel Wynne [6], Henry Every [7], Stede Bonnet [8], Walter Kennedy [9], Christopher Condent [10] or Richard Worley [11]. In the same line is the one associated with Christopher Moody [12]. Some authors identify Emanuel Wynne's as the first recorded flag (in 1700) and it had an hourglass below the skull and bones. The hourglass is associated with time and is an indication that «your time is running out».

The diversity of pirate flags reflects the diversity of pirates themselves, coming from all sorts of cultures and backgrounds. This was further proof of their independence and individuality in a maritime world dominated by the great colonial powers.

We find no mention anywhere that the flag of some of the emirates that make

up the United Arab Emirates (such as that of Dubai) which have red as their main color, have any relation to the red pirate flags. Let's not forget that that region was known as the «Pirate Coast» for years. We therefore believe that it is just a coincidence, since different sources indicate other origins for the red color present in many flags of the area, which ends up being part of the well-known «pan-Arab» colors: Red, white, green and black.

CURRENT USE

Today the pirate flag is used in many areas, such as the military, political, associative, commercial, ... the meaning is always associated either with courage and bravery or with acting outside the law and rebelling.

A common practice in the American and English navies is to raise the «Jolly Roger» when a ship crosses the Ecuador from north to south. It is called the «crossing the line» ceremony and symbolizes that the God of the Sea, Neptune, comes on board during this action. Therefore the use of the flag would be associated with the presence of God on the ship. This, which had some ceremonial ritual in the past, is now more than anything a festive action and a symbolic celebration more than anything else.

It is interesting, for example, the use in

submarines, which was initiated by the British Navy in the First World War. It was first used by the British submarine HMS E9 in 1914 when it returned to port after sinking the German cruiser SMS Hela and the destroyer SMS S116. This submarine then added flags after each victorious action until no more would fit and had to change to a single flag with distinctive markings for each ship it had attacked [13, 14]. The different markings were: white bars, red or yellow (depending on the meaning), cannons, kites, mines, sabers, atoms, ... This would be the case of the British nuclear submarine HMS Conqueror, which attacked the Argentinian cruiser ARA Belgrano in the Falklands War.

In World War II it became more common, and submarines from the United States, Australia and Poland have used it at one time or another. This practice did not have the approval of the British Captainty initially, but it continued to be used and is already a tradition in this country. Currently, the Jolly Roger is the emblem of the Royal Navy Submarine Service. It is currently used by the US submarine USS Jimmy Carter since 2017.

Also air squadrons of the United States have adopted this symbol, and on the ground (infantry) there are many examples of companies, squadrons, or groups of all kinds that have adopted the skull and crossbones [15]. Perhaps

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

one of the earliest examples was the Hungarian Hussars fighting for Prussia in 1741 [the symbol was later seen on many German units during World War II]. Another example is the Chetniks [Serbian nationalist group] who use the black flag adding «for the King and the Motherland, Freedom or death» [16].

In the sports field there are also clubs that have adopted this powerful symbology, such as the German FC St Pauli [17], but there are also examples in the United Kingdom and the United States.

Many societies and associations are represented with the skull and crossbones. It would take a long time to list them all, but perhaps the most well-known is the «Skull and Bones» of Yale University, which has many powerful and illustrious members and is related to some conspiracy theories for global control...

So, from 1700 until today, the pirate flag is a powerful symbol that communicates a free, rebellious spirit that attacks the established order. It has been used, and is still used, in many different ways but always with this meaning that even today puts us on alert when we see it.

The Almogavian standard bearers in the Battle of Gallipoli

Gallipoli is a peninsula formed by a narrow tongue of land, located in present-day European Turkey, which dominates the entrance from the Sea of Marmara to the Dardanelles Strait. The Almogàvers or the Catalan Company, whatever it may be, settled in that area in 1304, and when Roger de Flor was killed by the Byzantines, they also attacked the Catalan camp, which resisted the attack. The Companyia Catalana d'Orient, as it was known, with Ramon Muntaner as governor of the stronghold, remained in that place until 1307. From 1305, Gallipoli was used as a base for attacks against the Byzantines and from there they launched the various campaigns of devastation against the Eastern Roman Empire, events known as «the Catalan Revenge», caused by the murder of their leader Roger of Flower Later, a host of 500 Turkish warriors joined the Catalan-Aragonese Company. In June 1307 the Almogavers left Gallipoli, heading for Thrace. It must be said, in summary, that in 1303 a force of five thousand mercenaries from Almogàves landed in Constantinople to put themselves at the service of the Byzantine Empire. For some years they fought and defeated the armies of the great empires and republics of Anatolia, Thrace, Macedonia and Thessaly. The Almogàvers were

fierce and swift, armed with light equipment, they fought on foot in open order, with extreme cruelty, and entered combat, always defending the Senyera, at the cry of *Desperta, ferro!* Fighting in the open field, they were never defeated by any enemy army, neither by the Genoese, nor by the Byzantines, nor by the Turks, nor by the Alans.

The famous Ramon Muntaner was a Catalan soldier, administrator, politician and chronicler, a citizen of Valencia and Mallorca. Eminently known for being the editor of one of the four great chronicles - that of the expedition of the Almogavers to the East -, he experienced first-hand several military exploits of the Kings of Aragon. He was born in Peralada [Alt Empordà, Girona] in 1265 and died on the island of Ibiza [Balearic Islands] in 1336. His life is closely linked to Catalan-Aragonese history in a phase of clear expansion through the Mediterranean. Ramon Muntaner intervened in the conquest of Menorca, and also against the Anjou, in the defense of Sicily. He accompanied Admiral Roger de Flor in the expedition to the East in 1303 and took part in the Catalan campaigns in Asia Minor and Thrace and, in addition, was captain and administrator in Gallipoli.

The chronicler Ramon Muntaner, who usually describes line by line, in a surprising and extremely detailed way, everything that happens around

him, forgets often, very often, to quote knights, flag bearers and adalids. But, nevertheless, in the decisive battle of Gallipoli against the Byzantine enemies and motivated, no doubt, by the drama that surrounded the aforementioned confrontation, Muntaner immortalizes in his magnum opus the heroic bearers of the various Catalan-Aragonese banners, the which, thanks to this famous medieval chronicler, have reached our time by name, through time, through the centuries, since, as they said in ancient Rome, *verba flying, writing by hand*, and this historical chronicler of ours wrote everything he saw, with hairs and signs. A great witness to a bygone era, when the dreaded Almogavers—those bold Aragonese, Catalan and Valencian axes of yesteryear—were sowing terror throughout the countries of the Mediterranean.

With regard to the plot that interests us now and here, it will be necessary to relate the small vexillological fragment from the hand of the aforementioned chronicler, a faithful witness of the historical feat of the Almogavers in the East: «We ordered that that night everyone confess and that, in the morning, he would gather, and that at sunrise, when the enemies came to force the tournament, everyone would be ready for the attack. And so we did. And we entrusted the flag of the Lord King of Aragon to Guillem Peris de Caldes, an ancient knight who was of

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

Catalonia, and the flag of the Lord King of Sicily to Ferran Gorin, knight, and the flag of Sant Jordi to him we entrusted En Eiximèn d'Alberó, and En Bernat de Rocafort entrusted his flag to a knight's son named Guillem de Tous» (Ramon Muntaner: Crònica. Cap. CCXX).

We know, therefore, that the standard-bearers who heroically guarded the various Catalan-Aragonese banners in the mentioned battle, leading their legendary Almogavers to the final victory, were:

Guillem Peris: ancient knight of Catalonia, native of Caldes de Montbui, companion of Ramon Muntaner in Gallipoli. Standard bearer of the Senyera, that is, of the flag of the Crown of Aragon [Chronicle, Chapter CCXX].

Ferran Gorin: Aragonese knight. One of the five knights who stayed with Ramon Muntaner in Gallipoli for his defense in 1305. Standard bearer of the King of Sicily's flag [Chronicle, Chapter CCXX].

Eiximèn de Alberó: Aragonese, another of the five knights who stayed in Gallipoli with Ramon Muntaner for its defense in 1305. Standard bearer of the Sant Jordi flag [Chronicle, Chapter CCXV].

Guillem de Tous: Catalan knight. He was probably the son of the so-called Ramon Tous, one of those three very brave Almogàvers who were saved, by

their heroism, from the Andrinòpolis massacre. Standard bearer of the Rocafort Company banner. [Chronicle, Chapter CCXX].

Description of the Almogavian standards present in the Battle of Gallipoli.

The Catalan-Aragonese Sign

The thousand-year-old Catalan-Aragonese coat of arms with the four bars of blood on gold, which dates back to an intermediate date between the year 896 [according to legend] and the year 1150 [according to the documents], converted into the royal symbol -federal of the Crown of Aragon, it was used and recognized at the same time in each and every one of the states and territories of the Catalan-Aragonese Empire (whether they had their own distinctive sign or they did not have it), and even by several Mediterranean states of the time such as Provence, Cyprus, Rhodes, Bona, Tunis, the Sovereign Order of Malta or the medieval Turkish armies, among others. Its adoption by the Byzantine city of Philadelphia in the Anatolian peninsula, an important stronghold liberated by the Almogavers under the command of Roger de Flor, is an eloquent example worthy of mention.

The Sant Jordi flag

The flag of Sant Jordi, apart from being one of the national symbols of

this peculiar Confederation (a kind of Commonwealth in the old days), was the military flag par excellence of the whole Crown of Aragon, and especially of the cavalry Catalan-Aragonese, and so we see that this white banner crossed by the Georgian gules cross, accompany the Senyera in her expeditions and military exploits both in Aragon, Catalonia, Valencia and Majorca, as well as in the campaigns that the audacious Almogavian hosts carried out in Sardinia, Sicily, Calabria, Malta, Tunis, Byzantium or Asia minor Not only did the monarchs of the Crown of Aragon profess a great love for their patron Saint George, but the Catalan and Aragonese armies rushed into battle to the cries of Desperta, ferro! and Sant Jordi, firm, firm!, that is to say, if it does not, «Wake up, swords and knives!» and «For Sant Jordi, to the attack, to wound or kill the enemy!», while they all hit their weapons at the same time, causing sparks to arise everywhere in the middle of an indescribable noise that scared the enemy.

The flag of the Kingdom of Sicily

The attractive flag of the Kingdom of Sicily is configured by its two characteristic heraldic elements, it is to say, the striking and sober blazon of the Hohenstaufen, formed by a black eagle in the field of silver, and the famous four Catalan bars, present in most of the Catalan-Aragonese Empire.

In reality, this medieval standard was the representation on the canvas of the historic emblem quartered in aspa of Aragon and Sicily. It is noted for its presence in the Almogavar campaigns in the lands of Byzantium and Asia Minor, this flag was used, according to graphic testimonies, in three different versions, which indicates a certain hesitation when it comes to capturing in the canvas, vexillologically, the elements that constituted its precious heraldic shield.

The flag of the Gallipoli stronghold

Also called by the Almogavers the flag of Saint Peter of Rome. This ephemeral Catalan-Aragonese bastion of the Aegean Sea, which lasted between 1304 and 1307, and which controlled the strategic Gallipoli peninsula, had as its distinctive flag, de facto, the famous red flag with the golden keys of Saint Peter of Rome, which so often cites in his narratives Ramon Muntaner, the famous chronicler of the expedition of the Almogavers to the Eastern Mediterranean and captain of the aforementioned stronghold while the occupation lasted, since, in practice, this Christian banner was the only teaching that waved in the towers of his fortress when the Catalan-Aragonese troops went out to fight against the Genoese, the Byzantines, the Turks or the Alans.

The Almogaver militia had its laws and statutes and, therefore, according to the

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

aforementioned chronicler, the Catalan Grand Company granted the Gallipoli stronghold a coat of arms of its own and an official seal, as if it were any municipality of the Crown of Aragon. On the obverse of the blazon was the image of Saint George [his patron saint] with the text or legend that *Sigillum felicius exercit-vos francorum* in Romanian *parti comorantis*, and on the reverse the famous four bars of the Royal House. With regard to the aforementioned legend of the «Seal of the host of the Franks who reign in Thrace and Macedonia», this is because, in this way [i.e., 'the Franks'] they called the Byzantines to Western Latins.

Flags of Convenience in the Maritime Industry

Flags of convenience (FOC), also known as open registries, are a prevalent practice in the maritime industry. These flags allow shipowners to register their vessels in countries other than their own, taking advantage of the legal, fiscal, and regulatory benefits offered by various jurisdictions. While this practice may seem advantageous for some, it raises numerous ethical and legal questions. In this article, we will explore the most commonly used flags of convenience and the underlying reasons for their use.

Flags of convenience are chosen for various reasons, including:

- Tax advantages
- Less stringent regulatory requirements
- Crew-related flexibility
- Lower registration costs

Since the legislation of the flag state applies on board, this often results in labor conditions [wages, working hours, living conditions on board, unionization possibilities, healthcare, etc.] being inferior to what workers would have if the vessel carried the flag of their home country. It also allows shipowners to bypass environmental regulations regarding waste and pollution generated by the ship and circumvent fishing

quotas. Another area that might be relaxed is ship safety, as inspections are often less rigorous and/or less frequent than in other countries. Some ships have been considered «floating coffins» due to conditions that should prevent them from sailing.

The term «flag of convenience» has been in use since the 1950s, but the concept predates this period. For instance, during Prohibition in the United States [1919], some ships wanting to serve alcohol to passengers began using the Panamanian flag. Even today, this is the most commonly used flag.

There are 42 registries considered flags of convenience by the ITF (International Transport Workers' Federation), but we can mention the most common ones. Forty percent of the world's ships [by tonnage] fly the Panamanian, Marshall Islands, or Liberian flags.

Top Flags of Convenience

1. PANAMA

Panama is renowned for its flexible maritime legislation and low registration costs. It offers reduced taxation and significant crew-related flexibility. Additionally, as a member of the Geneva Agreement, it provides extra legal advantages to ships registered under its flag. Registration is straightforward and can be completed online.

2. LIBERIA

With one of the largest merchant fleets in the world, Liberia is a popular choice for ship registration. Its lenient maritime legislation and significant fiscal benefits make it attractive to commercial shipowners. Ship registration constitutes a major revenue source for the Liberian government, but the registry is managed from Virginia, USA.

3. MARSHALL ISLANDS

These small islands in the Pacific Ocean offer flexible maritime regulations and competitive registration fees. Shipowners benefit from tax advantages and financial discretion while maintaining a respected reputation for maritime safety.

4. BAHAMAS

The registry is managed in London, reflecting traditional links between the country and its former colonial power.

5. MALTA

Malta boasts robust maritime regulations and a strong reputation for maritime safety. It also provides tax benefits to shipowners and is a popular choice for luxury yachts and recreational vessels.

6. CYPRUS

This small Mediterranean island offers flexible maritime regulations and competitive registration fees. Shipowners enjoy tax benefits, financial

Editorial

Novetats

A fons

Vexi-notícies

Associacions

discretion, and a more permissive regulatory environment compared to other jurisdictions.

7. ANTIGUA AND BARBUDA

These Caribbean islands provide respected maritime regulations and competitive registration fees. Shipowners benefit from tax advantages and financial discretion while maintaining a good reputation for maritime safety.

8. SINGAPORE

Known for its administrative efficiency and solid maritime regulations, Singapore offers tax benefits to shipowners and is a popular choice for both commercial and recreational vessels.

9. SEYCHELLES

The Seychelles, an archipelago in the western Indian Ocean, provides a flag of convenience with flexible maritime regulations and tax benefits. It is a popular choice for luxury yachts and vessels.

10. HONG KONG

Although a Special Administrative Region of China, Hong Kong has its own flag of convenience. It offers respected maritime regulations, a stable legal framework, and tax benefits for shipowners.

11. CAYMAN ISLANDS**

The Cayman Islands are a top choice for luxury yacht registration. This

jurisdiction offers favorable tax regimes, strict regulatory frameworks, and high maritime safety standards. Its robust legal system and financial services sector provide a stable and respected environment for shipowners. The registration process in the Cayman Islands is streamlined and efficient, making it an attractive option for high-value vessels.

12. ISLE OF MAN

The Isle of Man is another preferred flag of convenience for luxury yachts and high-value vessels. Known for comprehensive maritime legislation, competitive registration fees, and robust maritime safety standards, it also offers tax benefits and financial discretion. Its maritime registry is recognized for efficiency and quality service, adding to its appeal as a flag of convenience.

Landlocked Countries and Flags of Convenience

Interestingly, some landlocked countries have significant numbers of ships flying their flag. In some cases, these countries may access the sea via rivers or canals (e.g., Hungary), but in others (e.g., Mongolia), there is no such access. In the early 20th century, major powers opposed landlocked countries granting flags to ships, but the situation changed after World War I. The Declaration of Barcelona, signed on April 21, 1921, laid the groundwork for this practice. Today,

Mongolia and Bolivia have substantial fleets of ships under their flags of convenience.

A Unique Case: Cunard in Bermuda

In 2011, Cunard registered its ships in Bermuda. The reason? Under the Bermudian flag, onboard weddings were allowed, which was not permitted under the UK flag—a move that proved to be a lucrative business.

Ethical and Legal Challenges

Despite their clear advantages, flags of convenience raise ethical and legal concerns. Some jurisdictions have weaker maritime safety standards or lax regulations, endangering human lives and the marine environment. Additionally, widespread use of flags of convenience can contribute to unfair competition in the maritime sector, as some shipowners evade the regulations and taxes of their home countries. Flags of convenience are sometimes used to conceal the true ownership or origin of a ship. In other cases, they facilitate illegal activities, including smuggling, arms and drug trafficking, and prostitution.

Conclusion

Flags of convenience are a common practice in the maritime industry, with countries like Panama, the Marshall Islands, and Liberia among the most

popular choices. The Cayman Islands and Isle of Man are particularly prominent for luxury yachts due to their favorable regulatory and fiscal environments.

While flags of convenience offer economic benefits, their use presents ethical and legal challenges that require careful consideration by the international community. Balancing the interests of shipowners with the safety and protection of the marine environment is essential.

REFERENCES

- [ITF Seafarers on Flags of Convenience] (<https://www.itfseafarers.org/es/focs>)

- [Flags of the World] (<https://www.crwflags.com/fotw/flags/xf-conv.html>)

- [Wikipedia: Flag of Convenience] (https://en.wikipedia.org/wiki/Flag_of_convenience)

- [Declaration Recognising the Right to a Flag of States Having No Sea-Coast] (https://en.wikipedia.org/wiki/Declaration_recognising_the_Right_to_a_Flag_of_States_having_no_Sea-coast)

Si voleu contactar amb nosaltres: acv@vexi.cat

Presidenta ACV: Anna Galan

Editor Vexil·la Catalana: Sebastià Herreros

Traducció: Joan Mestres

Disseny i maquetació: EPA Disseny SL · elena@epasg.com

Vexil·la Catalana no és responsable ni comparteix necessàriament les opinions i valoracions subjectives que els col·laboradors puguin fer en els articles publicats al butlletí.

<http://www.vexi.cat>